

Služby pro seniory

Kód předmětu:	SPP 406, SPR406. VPL 406
Vyučující:	PhDr. Kateřina Kubalčíková, PhD.
Obor:	SPP, SPR, VPLZ
Stupeň studia:	magisterský
Typ studia:	presenční
Typ předmětu:	povinně volitelný
Počet ECTS:	8
Ukončení kursu:	zkouška
Semestr:	jarní 2011
Doba konání:	10,00 – 11,30
Místo:	FSS, učebna U53

Cíl kursu:

Studenti se v kursu seznámí se základním systémem služeb pro seniory v ČR a ve vybraných evropských zemích. Dále s novými trendy v pojetí stáří a pojetí péče o seniory u nás i v zahraničí. Teoretické poznatky jsou doplněny příklady metod a technik sociální práce s touto cílovou skupinou, v návaznosti na charakter poskytované služby nebo komplexu služeb a typ zařízení, kde je služba poskytována.

Ukončení studia:

Osvojení poznatků je testováno jednak prostřednictvím testu, který ověřuje zvládnutí teoretické části a dále je hodnocen způsob zpracování zadání, které student/ka předloží v písemné formě v průběhu semestru.

Předpokladem ukončení předmětu je úspěšné absolvování testu teoretických znalostí a zároveň kladné hodnocené zpracovaných výstupů. Konečné hodnocení za předmět je pak výslednicí známek za všechny dílčí výstupy (pokud byly absolvovány s úspěchem).

Test: Znalost předepsané literatury a odpovědi na zadané otázky v rozsahu minimálně 60%, tj. hodnocení testu známkou A (výborně = 1) až E (vyhovující = 3).

Semestrální úkol: Hodnocení úkolu známkou A (výborně=1) až E (vyhovující=3).

Test: 28.4. 2011 (váha pro celkové hodnocení 40%)

Semestrální úkol: termín odevzdání nejpozději do **30.5.2011** (váha pro celkové hodnocení 60%)

Harmonogram kursu:

1. Úvod, seznámení s kursem a podmínkami ukončení, základní terminologie. (24/2/11)

2. Demografický vývoj – jeho vliv na pojetí služeb a poskytování péče. Stáří – definice, pojetí, příprava na stáří. (3/3/11)

Literatura:

Rabušic, L. **Česká společnost stárne**
Statistická ročenka ČR – aktuální verze.

I. Stuart-Hamilton. **Psychologie stárnutí**. Portál: Praha, 1999. (str. 13-21)

Kalvach, Z. **Úvod do gerontologie a geriatrie: Díl I. – Gerontologie obecná a aplikovaná**. Karolinum: Praha, 1997. (str. 9-25)

Kalvach, Z. **Vybrané kapitoly z geriatrie a medicíny chronických stavů II. díl**. Karolinum: Praha, 1997. (str. 7-11)

Atchley, R. **Aging and Society**. In Morgan, L., Kunkel, S. (eds.). **Aging: The social kontext**. Pp. 3-12. Sage: London, 2001.

Burcin, B., Kučera, T. **Jak stárneme**. In Glosová, D. a kol. **Bydlení pro seniory**. Pp 11-20. ERA: Brno, 2006.

3. Stáří a závislost jako sociální konstrukt. Demence jako specifický stupeň závislosti. (10/3/11)

Literatura:

Matoušek, O.: **Klientův přirozený svět jako východisko sociální práce**. In Matoušek, O. a kol. **Sociální práce v praxi. Specifika různých cílových skupin a sociální práce s nimi**. Pp. 17-26. Portál, Praha 2005.

Phillipson, Ch. **Reconstructing Old Age: New Agenda in Social Theory and Practice**. SAGE: London, 1998.

Phillipson, Ch., Thompson, N. **The social construction of Old Age: New Perspectives on the Theory and Practice of Social Work with Older People**. In Blend, R. (ed). **Developing Services for Older People and Their Families**. Pp 13-25. Jessica Kingsley Publishers: London, 1996.

I. Stuart-Hamilton. **Psychologie stárnutí**. Portál: Praha, 1999. (str. 177-189)

Curran, J. **The Evolution of Daycare Services for People with Dementia**. In Blend, R. (ed). **Developing Services for Older People and Their Families**. Pp 112-128. Jessica Kingsley Publishers: London, 1996.

Vágnerová, M. **Psychopatologie pro pomáhající profese**. Variabilita a patologie lidské psychiky. Portál: Praha, 1999. (str. 137-145)

4. Trendy v péči o seniory – deinstitutionalizace, participace, začleňování. (17/3/11)

Literatura:

Janečková, H. **Sociální práce se starými lidmi**. In Matoušek, O. a kol. **Sociální práce v praxi. Specifika různých cílových skupin a sociální práce s nimi**. Pp. 163-193. Portál, Praha 2005.

Walker, A. **Social Services for Older People in Europe**. In Blend, R. (ed). **Developing Services for Older People and Their Families**. Pp 58-76. Jessica Kingsley Publishers: London, 1996.

5. Specifika pobytových služeb (24/3/11)

Literatura:

Matoušek, O. **Ústavní péče**. Praha: Slon, 1995.

Matoušek, O. **Typologie sociálních služeb podle cílových skupin: Sociální služby pro staré lidi**. In Matoušek, O. a kol. **Sociální služby**. Pp. 89-92. Portál: Praha, 2007.

Walker, A. **Social Services for Older People in Europe**. In Blend, R. (ed). Developing Services for Older People and Their Families. Pp 58-76. Jessica Kingsley Publishers: London, 1996.

Nejpozději k tomuto datu nahlásit vyučující předmětu složení týmů.

6. Specifika terénních služeb (31/3/11)

Literatura:

Veselá, J. **Sociální služby poskytované seniorům v domácnostech**. Praha: VÚPSV, 2003.
Musil – Kubalčíková – Hubíková: Výzkumné zprávy VÚPSV z let 2001-2003 –souhrnné výstupy z výzkumu Pečovatelské služby.

7. Specifika ambulantních služeb a péče v rodině. (7/4/11)

Literatura:

Tošnerová, T. Příručka pečovatele: Starší dlouhodobě nemocný člověk v rodině – a co dál? Praha: Univerzita Karlova, 2002. (str. 10-20)
Hauserová-Schönerová: **Děti potřebují prarodiče**. Praha: Portál, 1996. (str. 13-19; 26-29; 36-41; 45-46)
Myers, F., MacDonald, Ch. **I Was Given Options Not Choices': Involving Older Users and Carers in Assessment and Care Planning**. In Blend, R. (ed). Developing Services for Older People and Their Families. Pp 97-111. Jessica Kingsley Publishers: London, 1996.
Kubalčíková, K. **Přirozené prostředí jako významný aspekt poskytování sociálních služeb seniorům**. In Glosová, D. a kol. Bydlení pro seniory. Pp 21-26. ERA: Brno, 2006.
Lipner, M. **Bydlení a kvalita života seniorů**. In Glosová, D. a kol. Bydlení pro seniory. Pp 27-49. ERA: Brno, 2006.

8. Základní principy poskytování služeb pro seniory v ČR. Seminář ke zpracování seminárního úkolu (14/4/11)

Literatura:

Mátl, O., Jabůrková, M. **Kvalita péče o seniory: Řízení kvality dlouhodobé péče v ČR**. Praha: Galén, 2007. (str. 17-30)
Matoušek, O. **Typologie sociálních služeb podle cílových skupin: Sociální služby pro staré lidi**. In Matoušek, O. a kol. Sociální služby. Pp. 89-92. Portál: Praha, 2007.
Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška MPSV č. 505/2006, kterou se provádí ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
Národní plán přípravy na stárnutí a stáří.
Národní plán sociálního začleňování.
Vládní dokumenty jako Koncepce podpory transformace.
Standardy kvality v sociálních službách.

Zadání a podrobnosti k semestrálnímu úkolu viz samostatný dokument v IS.

9. Reading week (21/4/11)

10. Průběžný test (28/4/11)

11. Prezentace výstupů – pobytové služby

12.Prezentace výstupů – terénní služby

13.Prezentace výstupů – ambulantní služby